

Rumiko Hagiwara Expositie bij Jeanine Hofland

'Uit verwarring' ontstaat moois'

Als Japanse kunstenaar in Amsterdam is Rumiko Hagiwara gefascineerd door culturele verwarring en misverstanden. Haar absurdistische kunst is nu te zien bij Jeanine Hofland Contemporary Art.

DANIEL BERTINA

Rumiko Hagiwara (Tomioka, 1979) gebaart naar een enorme print van een foto aan de muur van Jeanine Hofland Contemporary Art, met de titel *Photo of A4 paper*. Inderdaad: een gigantische foto van een wit A4'tje. Ze lacht typisch Japanse reflex: de hele tijd verontschuldigd. "Sorry, het is een typisch Japanse reflex: de hele tijd verontschuldigd. Vooral als ik me even geen houding weet te geven, of als ik over mijn werk moet praten."

"Ik maak kunst van alledaagse voorwerpen die ik op een ongebruikelijke, poëtische manier laat zien. Zodat de toeschouwer wordt uitgenodigd met een andere blik naar de wereld te kijken. Een beetje zoals ik, als Japanse, een westerse stad als Amsterdam ervaar. Mijn werk draait

ook vaak om een visuele grap; in dit geval een knipoog naar ultraminimalistische conceptuele kunst."

In 2005 kwam Hagiwara naar Nederland voor een opleiding aan de Koninklijke Academie van Beelden- en Kunstenaars in Den Haag, en later belandde ze op de AKV St. Joost en de Rijksakademie in Amsterdam. Haar werk was onder andere te zien in Sarajevo, Xiamen, Tokio en Verona. Tot 12 april is haar solotentoonstelling *If you make that kind of joke, then we call it a lie* - met videowerk, fotografie, tekeningen en installaties - te bezoeken bij Jeanine Hofland Contemporary Art.

Hagiwara is net terug van een werkperiode in Antwerpen, waarbij ze zich verdiepte in de humorverschillen tussen het Westen en het Oosten. "Veel Japanners snappen niets van sarcastische humor. Ze beschouwen sarcasme als een felle leugen, vandaar de titel van mijn tentoonstelling."

"Toen ik kennismaakte met Nederlandse humor en het zuigiger Amsterdamse sarcasme, was ik me voortdurend aan het verontschuldigen dat ik er niets van begreep. Maar dat gevoel van ongemak was vooral een trigger om aan het werk te gaan. Die verwarring is vaak het begin van iets heel moois. Het geeft een prikkel om

Voor grote én kleine projecten, binnen én buiten de ring, bewezen kwaliteit én

Rumiko Hagiwara bij haar werk *Photo of A4 paper*. 'Veel Japanners snappen niets van sarcastische humor.' FOTO JEANINE HOFLAND

weer met hernieuwde aandacht in het leven te staan."

Verkeerd begrepen humor dwingt je op een andere manier naar de realiteit te kijken, zegt Hagiwara. "Westerse humor is recht voor z'n raap en vaak ook een *brain game*. Aziatische humor is fysieker, heel indirect, en wordt vaak gebruikt om confrontaties juist te vermijden. Alles gaat via een omweg. Dat probeer ik ook met mijn kunst. Mijn werk biedt altijd verschillende perspectieven, soms alleen al dankzij de titel."

Ze loopt naar een grote stapel papier: honderden witte vellen met een geprint, gitzwart vierkant. "Op elk vel staat de zin *Stay here*, waarbij elke letter bovenop de andere is afgedrukt, heel dicht op elkaar. Ik ontkende bij toeval dat je dan een solide zwart vierkant krijgt." Een ander werk, *Foggy Antwerp*, lijkt niets meer dan een effen grijs vlak met een klassiek houten lijstje te zijn, maar het is een mis-

lukte landschapsfoto van Antwerpen bij dichte ochtendmist. "Het was een prachtig panorama, dat moet je maar van me aannemen. Jammer van die mist."

Veel van haar werk ontstaat bij toeval. Zoals *Name garden*, een foto van een Praags park in het najaar, waarin alle exotische planten zijn doodgevroren en verdwenen. Het enige wat

'Verkeerd begrepen humor dwingt je anders naar de realiteit te kijken'

resteert zijn de schots en scheve naambordjes. "Toen ik hierop stuitte vond ik het tegelijkertijd vervreemdend, mistroostig en geestig. Als je een beetje optiet, kun je overal in je omgeving dit soort prachtige, absurdistische beelden ontdekken."

Ik hoop dat mijn kunst de toeschouwer die manier van kijken kan aanleren."

Hagiwara kwam naar Nederland om zich te richten op de vrije, conceptuele kunst, want haar opleiding in Japan was te streng en formeel. "Ik wilde ontsnappen uit die verstikkende sociale hiërarchie. Wat dat betreft is Amsterdam echt een verademing. Op de academies komen hier allemaal internationale kunstenaars samen in een open sfeer, en mensen zijn goed op de hoogte van de meest recente ontwikkelingen in de kunst. Zo leren we van elkaar, in ons gebroken Engels, met alle bijbehorende misverstanden. Dat is uniek aan deze stad."

Rumiko Hagiwara: *If you make that kind of joke, then we call it a lie*. Jeanine Hofland Contemporary Art, De Clercqstraat 62, t/m 12/4. www.rumikohofland.nl en www.jeaninehofland.nl